

Wójt Gminy Wiśniew

**ANALIZA ZAGROŻEŃ, W TYM
IDENTYFIKACJA MIEJSC, W KTÓRYCH
WYSTĘPUJE ZAGROŻENIE DLA
BEZPIECZEŃSTWA OSÓB
WYKORZYSTUJĄCYCH OBSZAR WODNY
DO PŁYWANIA, KĄPANIA SIĘ, UPRAWIANIA
SPORTU LUB REKREACJI NA TERENIE
GMINY WIŚNIEW**

WIŚNIEW, 2025 r.

Spis treści:

1.	Cele i podstawy prawne opracowania.....	str. 3
2.	Podstawowe informacje o gminie Wiśniew.....	str. 4
2.1	Położenie i podział administracyjny.....	str. 4
2.2	Wody powierzchniowe.....	str. 6
3.	Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.....	str. 7
3.1	Cieki na terenie Gminy Wiśniew.....	str. 7
3.2	Wody stojące na terenie Gminy Wiśniew	str. 9
4.	Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Wiśniew.....	str. 13
5.	Telefony alarmowe.....	str. 13
6.	Podsumowanie.....	str. 14

1. Cele i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Wiśniew w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 714), zwanej dalej ustawą, zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, odpowiada:

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,

- 3) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

2. Podstawowe informacje o gminie Wiśniew

2.1 Położenie i podział administracyjny

Gmina Wiśniew jest gminą wiejską położoną we wschodniej części województwa mazowieckiego i wraz z dwunastoma innymi jednostkami samorządu terytorialnego tworzy powiat siedlecki. Gmina Wiśniew podzielona jest na 27 sołectw. Łączna powierzchnia gminy wynosi 126 km² (12 600 ha), co na tle województwa, dla tego rodzaju gmin, stanowi wartość powyżej średniej.

Gmina Wiśniew położona jest w południowej części powiatu siedleckiego i graniczy z następującymi Jednostkami Samorządu Terytorialnego:

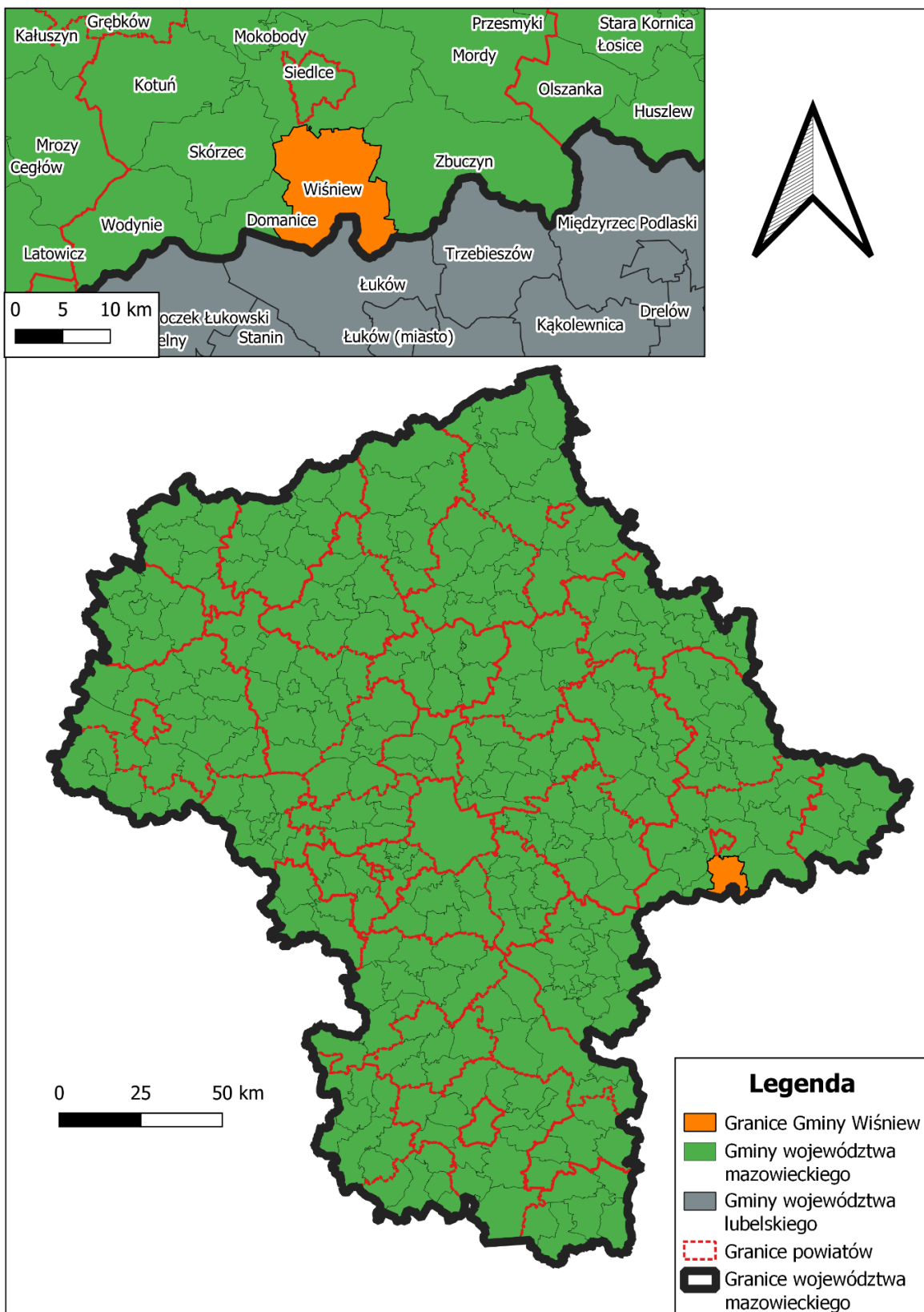
- od północy z gminą Siedlce (powiat siedlecki),
- od wschodu z gminą Zbuczyn (powiat siedlecki),
- od południa z gminą Łuków (powiat łukowski, województwo lubelskie),
- od zachodu z gminami Domanice i Skórzec (powiat siedlecki).

Odległość od miejscowości Wiśniew do Siedlec w zależności od wybranej trasy wynosi średnio około 12 km, natomiast do miasta wojewódzkiego Warszawy ok. 100 km.

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Kondrackiego Gmina Wiśniew położona jest w granicach prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego i leży we wschodniej części podprowincji Nizin Środkowopolskich. Gmina Wiśniew znajduje się w południowej części mezoregionu Wysoczyzna Siedlecka należącego do makroregionu Nizina Południowopodlaska.

W 2021 roku Gminę Wiśniew zamieszkiwało 5 688 osób, z czego 49,2% (2 796 osoby) stanowiły kobiety, a 50,8% (2 892 osób) mężczyźni. Mieszkańcy Gminy Wiśniew stanowią ok. 7% mieszkańców powiatu siedleckiego, a gęstość zaludnienia wynosi 45 osób na 1 km².¹

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wiśniew na lata 2023-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027- 2030

Rysunek 1. Położenie Gminy Wiśniew na tle powiatu siedleckiego i województwa mazowieckiego

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wiśniew na lata 2023-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2030

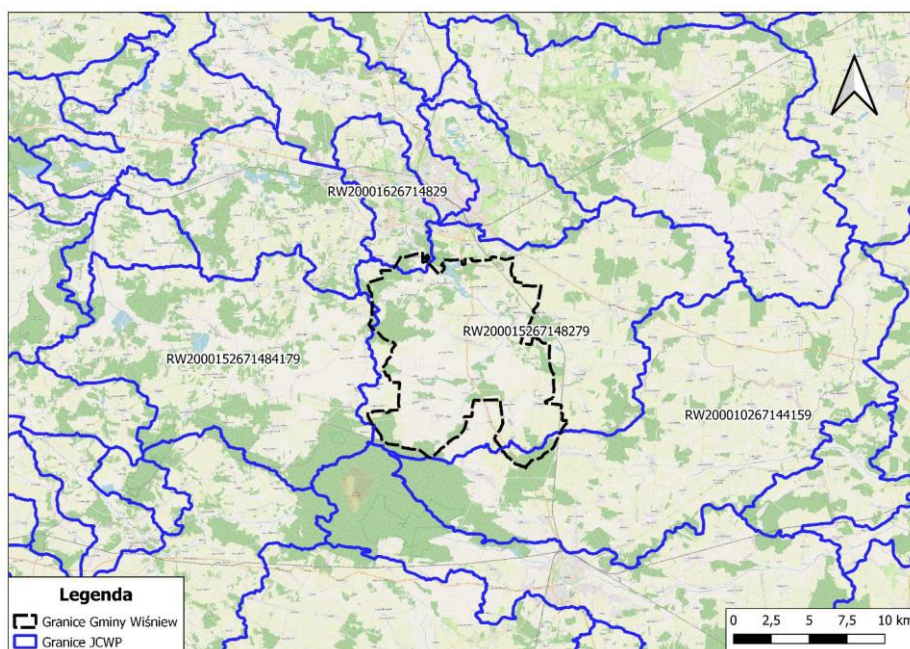
2.2 Wody powierzchniowe

Gmina Wiśniew w całości znajduje się w zasięgu dorzecza rzeki Bug. Charakteryzuje się występowaniem niewielkich cieków oraz małych zbiorników wodnych w postaci stawów. Głównymi rzekami gminy są Muchawka i Zbuczynka.

Do ważnych elementów układu hydrologicznego gminy należą także stawy. Zlokalizowane są one na terenie wsi: Mościbrody (grunty pod wodami zajmują 130,7 ha), Łupiny (8,2 ha) oraz Stok Wiśniewski (0,6 ha). Znaczne powierzchnie stawów są zakrzaczone i zdewastowane - wymagają rekultywacji. Inne antropogeniczne zbiorniki wód stojących na terenie gminy to: wyrobiska potorfowe, zbiorniki przeciwpożarowe i rowy melioracyjne.²

Gmina Wiśniew leży w granicach 4 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), którymi są:

- RW20001626714829 Muchawka od Myrchy do ujścia,
- RW2000152671484179 Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego,
- RW200015267148279 Muchawka do Myrchy,
- RW200010267144159 Krzna do Krzymoszy.

Rysunek 2. Zlewnie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na tle Gminy Wiśniew

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wiśniew na lata 2023-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2030

² Strategia Gminy Wiśniew

3. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji

Niniejszy rozdział zawiera zestawienie miejsc, gdzie zidentyfikowano zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Wiśniew.

Przez obszar wodny zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy rozumie się wody śródlądowe w rozumieniu art. 19 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1478) oraz wody przybrzeżne w rozumieniu art. 26 tej ustawy, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m, a przez wyznaczony obszar wodny - rozumie się przez to kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m.

W Gminie Wiśniew nie stwierdzono miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, gdzie przez „miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli” rozumie się wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem.

Na podstawie obserwacji terenowych nie stwierdzono również „dzikich plaż” w obrębie śródlądowych zbiorników wodnych oraz cieków wodnych. Porośnięte i strome brzegi rzek przepływających przez Gminę oraz starorzeczy, brak piaszczystych plaż oraz infrastruktury typu pomosty na terenie Gminy Wiśniew - nie sprzyjają, a wręcz wykluczają możliwość kąpieli.

3.1. Cieki na terenie Gminy Wiśniew

Wody płynące na terenie gminy Wiśniew położone są na obszarze dorzecza rzeki Bug. Głównymi rzekami gminy są rzeka Muchawka i rzeka Zbuczynka. Rzeki Muchawka i Zbuczynka nie są dostępne dla ludności i nie umożliwiają kąpieli.

Muchawka, lewobrzeżny dopływ Liwca, wypływa na wysokości ok. 165 m n.p.m. z zabagnionego obniżenia w rejonie wsi Śmiary. Płyne przez teren gminy, kilkakrotnie zmieniając kierunek. W okolicach Wiśniewa rzeka wypływa na teren płaski, zabagniony,

pocięty siecią rowów melioracyjnych. W rejonie wsi Mościbrody w dolinie Muchawki znajdują się stawy.

Zbuczynka, prawobrzeżny dopływ Muchawki przepływa przez obszar obniżenia powytopiskowego pomiędzy wsiami Borki-Sołdy, Borki-Paduchy.

Rzeki te porośnięte są gęsto roślinnością szuwarową i nie posiadają łagodnego spadku, dna są zatorfione i muliste, głębokość wody w rzekach zazwyczaj nie przekracza metra. Doliny rzek to w większości mniej lub bardziej intensywnie użytkowane łąki. Ponadto występują zadrzewienia nadwodne - siedliska łąkowe wzdłuż cieków płynących i ziołorośla.

Fot. 1 Dolina rzeki Muchawka w m. Mościbrody (po prawej stronie stawy), fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

Fot. 2 Dolina rzeki Zbuczynka w m. Borki-Paduchy, fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

Wniosek: Cieki płynące na terenie Gminy Wiśniew nie nadają się do kąpieli. Miejsca nie wymagają szczególnego nadzorowania i oznakowania.

3.2. Wody stojące na terenie Gminy Wiśniew

Na terenie gminy Wiśniew, istnieje kilka zbiorników wód powierzchniowych stawów położonych w miejscowościach wymienionych poniżej.

Mościbrody – kompleks stawów rybnych wchodzący w skład Folwarku Mościbrody, położony w dolinie Muchawki, na terenie Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Stawy te są łącznikiem pomiędzy obszarem Rezerwatu Przyrody Gołobórz a obszarem „Natura 2000 – Ostoja Nadliwiecka i Dolina Liwca”³. Stawy położone na działkach o nr ewid. gruntów 379/2, 371/1, obręb Mościbrody, gmina Wiśniew. Są to stawy prywatne. Stawy nastawione są głównie na hodowlę i sprzedaż karpia. Na stawach obowiązuje zakaz kąpieli. Stawy otoczone roślinnością szuwarową o nieregularnej linii brzegowej nie nadają się do kąpieli przez mieszkańców i turystów.

Fot. 3 Stawy na działce o nr ewid. gruntów 379/2, 371/1, obręb Mościbrody, gmina Wiśniew, fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

³ <https://lokalninenaturalni.pl/gospodarstwo-moscibrody>

Fot. 4 Staw „Faworytka” na działce o nr ewid. gruntów 370, obręb Mościbrody, gmina Wiśniew, fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

Mościbrody - staw o nazwie „Faworytka” położony na działce o nr ewid. gruntów 370, obręb Mościbrody, gmina Wiśniew. Jest to staw położony na działce prywatnej przy trasie drogi krajowej DK 63. Jest to teren niedostępny dla mieszkańców co wyklucza możliwość kąpieli.

Fot. 5 Stawy na działce o nr ewid. gruntów 1014, 1019, 1020, obręb Łupiny, gmina Wiśniew, fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

Łupiny - stawy prywatne położone na działkach o nr ewid. gruntów 1014, 1019, 1020, obręb Łupiny, gmina Wiśniew. Obecnie w skład kompleksu wchodzi 3 stawy. Są to stawy hodowlane. Na stawach obowiązuje zakaz wstępu. Stawy otoczone roślinnością szuwarową o nieregularnej linii brzegowej nie nadają się do kąpieli przez mieszkańców i turystów.

Fot. 5 Staw na działce o nr ewid. gruntów 1179/1, 1670/1, 1177/1, 1668/4 obręb Okniny, gmina Wiśniew, fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

Nowe Okniny – stawy prywatne są pozostałością poeksploatacyjną złoża kruszywa naturalnego na działkach o nr ewid. gruntów 1179/1, 1670/1, 1177/1, 1668/4 obręb Okniny, gmina Wiśniew. Obecnie w skład kompleksu wchodzi 2 stawy. Jeden staw jest zarybiony. W stawach obowiązuje zakaz kąpieli i łowienia ryb.

Fot. 6 Staw na działce o nr ewid. gruntów 956/1 obręb Stok Wiśniewski, gmina Wiśniew, fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

Stok Wiśniewski – staw prywatny jest pozostałością poeksploatacyjną złoża kruszywa naturalnego na działce o nr ewid. gruntów 956/1 obręb Stok Wiśniewski, gmina Wiśniew. Staw jest zarybiony i obowiązuje zakaz kąpieli i łowienia ryb. Zbiornik dość płytki, w najgłębszych miejscach max. 2 metry.

Fot. 7 Staw na działce o nr ewid. gruntów 213, 215, 217, 220, 222 obręb Kaczory, gmina Wiśniew, fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

Kaczory – staw prywatny jest pozostałością poeksploatacyjną złoża kruszywa naturalnego KACZORY I w granicach działek nr ewid. gruntów 213, 215, 217, 220, 222 obręb Kaczory, gmina Wiśniew. Na stawie obowiązuje zakaz kąpiel i łowienia ryb.

Fot. 8 Staw na działce o nr ewid. gruntów 231/4, 231/3, 231/2, 227, 226 obręb Kaczory, gmina Wiśniew, fotografia Urzędu Gminy Wiśniew.

Kaczory – staw prywatny w granicach działek nr ewid. gruntów 231/4, 231/3, 231/2, 227, 226 obręb Kaczory, gmina Wiśniew. Na stawie obowiązuje zakaz kąpiel.

Wniosek: Wody stojące (stawy) na terenie Gminy Wiśniew nie nadają się do kąpiel. Miejsca nie wymagają szczególnego nadzorowania i oznakowania.

4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Wiśniew

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód Gminy Wiśniew są pogodna aura i okresy wakacyjno-wypoczynkowe. Mimo, że na terenie Gminy Wiśniew nie stwierdzono występowania „dzikich” kąpielisk, należy liczyć się z zagrożeniami jakie niesie za sobą wejście do wody. Szczególnie groźne sytuacje to: niedostateczne umiejętności pływania, pływanie pod wpływem alkoholu, wstrząs termiczny, nadmierne oziębienie organizmu, wchodzenie do wody przy schorzeniach, skurcze, skakanie do nieznannej wody, przecenianie swoich sił i umiejętności, miejsca zarośnięte przez roślinność wodną, kąpiel w miejscach niewyznaczonych, w przypadku dzieci - brak nadzoru rodziców.

Zagrożenia dla osób kąpiących wynikają z:

- braku lub słabej umiejętności pływania, niewłaściwej oceny tych umiejętności bądź złego stanu zdrowia,
- odbywanie długich kąpeli w wodzie o zbyt niskiej temperaturze,
- odbywanie kąpeli podczas niesprzyjających warunków atmosferycznych np. burza, mgła porywisty wiatr,
- pływanie na czczo lub po bezpośrednio po spożyciu posiłku,
- pływanie po zapadnięciu zmroku oraz w nocy,
- korzystania z miejsc nie przystosowanych do kąpeli - wpływania w strefy porośnięte roślinnością wodną lub w miejsca bagniste, wykonywania skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych,
- odbywania kąpeli w stanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

5. Telefony alarmowe

W razie zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia lub życia osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Wiśniew należy kontaktować się z poniższymi numerami telefonu:

- Europejski numer alarmowy 112,
- Policja 997,
- Straż pożarna 998,
- Pogotowie ratunkowe 999.

6. Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji uznano, że na terenie Gminy nie występuje miejsce na obszarach wodnych Gminy Wiśniew niebezpieczne dla życia i zdrowia kąpiących się z uwagi na brak wyznaczonego kąpieliska.

Z uwagi na specyfikę sieci hydrograficznej Gminy Wiśniew nie stwierdzono miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i „dzikich plaż” wymagających oznakowania i nadzorowania. Wymienione w przedmiotowym dokumencie ciek i zbiorniki wodne należy obserwować i w przypadku wykorzystywania tych miejsc przez mieszkańców i turystów do kąpieli należy miejsca te uwzględnić jako „dzikie plaże” i oznakować zgodnie z rozporządzeniem.

Przedmiotowa analiza ma na celu uświadomienie osobom wykorzystującym obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji o panujących zagrożeniach w obrębie obszarów wodnych oraz o obowiązku przestrzegania znaków. Przestrzeganie przez turystów i mieszkańców obowiązków zakazu może ocalić przed nieszczęśliwymi wypadkami. Kąpiel w miejscach niestrzeżonych, niedozwolonych i nieoznakowanych może prowadzić do tragedii.